

METODA STANDARDNÍCH NÁKLADŮ

- ❑ Komplexní metoda kontroly řízení nákladů
- ❑ Přejechod nákladového účetnictví na manažerské účetnictví
- ❑ Využívá:
 - účtování nákladů a výnosů
 - kalkulace
 - rozpočetnictví
 - vnitropodnikové odpovědnostní účetnictví
 - vnitropodnikové výkonově orientované účetnictví

CÍLEM METODY STANDARDNÍCH NÁKLADŮ

- ❑ Poskytovat informace pro běžnou kontrolu a běžné řízení
- ❑ Poskytovat informace pro střední a vyšší management

METODA STANDARDNÍCH NÁKLADŮ

- ❑ Základem metody standardních nákladů je:
 - stanovení standardů – norem a normativů
 - zjišťování rozdílů – odchylek

- ❑ Předpokladem je:
 - integrovat hodnotovou i naturální stránku podnikového procesu

TYPY STANDARDŮ

standards
přímých
nákladů

standards
režijních
nákladů

standards
celkových
nákladů

❖ NORMY

❖ NORMATIVY

standards pro ceny
(anglosaská oblast)

standards pro marži
(anglosaská oblast)

Řízení podle odchylek

- ❑ Cílem: je kontrola hospodárnosti
- ❑ Metodu standardních nákladů je vhodné propojit s prémiováním

Zjišťování odchylek

- ❑ Průběžně – malosériové a středněsériové výrobě
- ❑ Dodatečným výpočtem

Řízení podle odchylek

Jednotlivé kroky

1. Stanovení standardů
2. Zjištění skutečných výsledků
3. Zjištění odchylky
4. Analýza odchylky
3. Přijetí opatření

Stanovení standardů

Jednotlivé kroky u homogenní výroby

1. Specifikace výkonů – na jednotku výkonů
Specifikace výkonů – na standardní část výkonů
2. Stanovení standardů jednicových nákladů a variabilní režie
3. Stanovení standardů fixních nákladů na jednotku výkonu

U nehomogenní výroby

- Ukazatele jsou ovlivněny i strukturou výkonů
- Stanovení standardního sortimentu výkonů

Zjišťování odchylek úhrnným způsobem

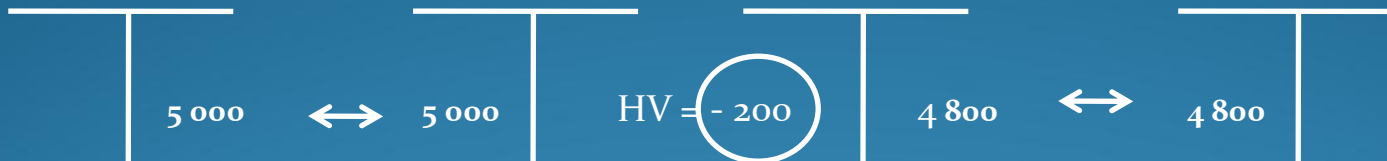
Středisko Hl. výroba

Spotřeba materiálu

Náklady

Výnosy

Výrobky

Rozdíl mezi plánovanými a skutečnými náklady:

Hospodářský výsledek střediska

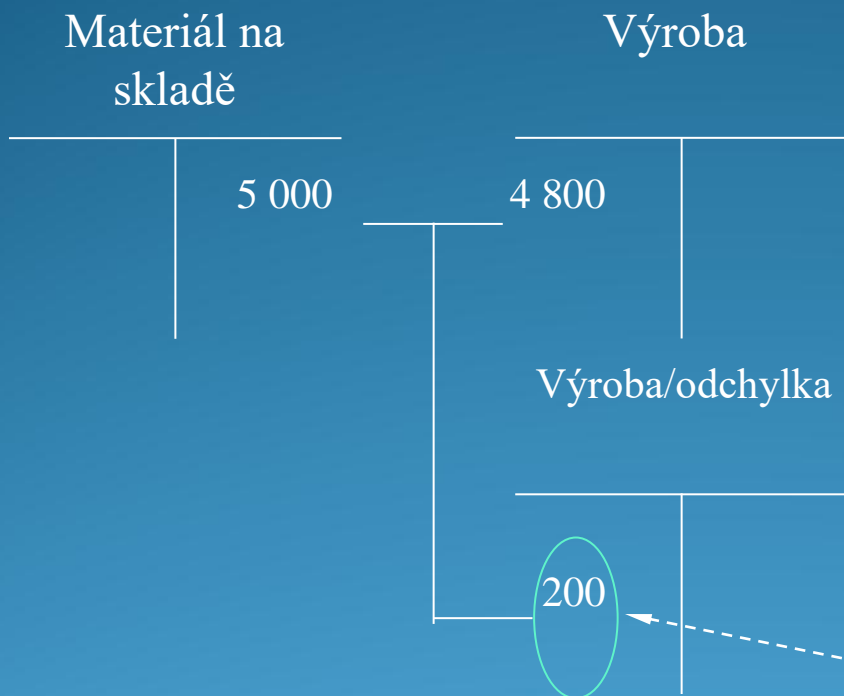
Nevýhody úhrnného způsobu zjišťování odchylek

- Neumožňují pružně reagovat na vznik odchylek – časové zpoždění
- V průběhu časového období ovlivňuje odchylky celá řada faktorů
 - následné kontroly neumožní stanovit přesně příčiny vzniku odchylek
 - neumožní stanovit odpovědnost konkrétních osob
- Informace o nákladové náročnosti (kontrola hospodárnosti) lze získat až po skončení hodnoceného období

Rozdílové metody

Výhody rozdílové metody zjišťování odchylek

- Možnost ovlivnit odchylku hned při jejím vzniku
- Rozdílová metoda se primárně využívá při kontrole **jednicových nákladů**

Rozdíl mezi plánovanými a skutečnými náklady vyjádřený pomocí účtu odchylek

Odchylky jednicových nákladů

Odchylky

Celková odchylka - jednicové náklady

Množstevní odchylka

Cenová odchylka

Výpočet odchylek

Celková odchylka se vypočte:

(skutečné náklady - plánované náklady)

Množstevní odchylka se vypočte:

(skutečné - plánované množství) * plán. cena

Cenová odchylka se vypočte:

(skutečná - plánovaná cena) * skutečné množství